

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32 — K
Félévre — — — 16 — K
Negyedévre — — — 8 — K
Egy óra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 5. szám.

Hétfő, január 8.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésel. —

Románia összeomlása.

Győzelmes előnyomulásunk Oláhországban. — Focsáni és Galac eleste előtt — A római konferencia. — Az entente szalonikii bajai — A görögországi helyzet. — A miniszterelnök a királynál.

Focsani és Galac eleste előtt.

Budapest, jan. 8. Genfből sürgönyzik: A Petit Parisien írja:

Braila elfoglalásának katonai következményei igaz, igen súlyosak, mert Galac most már kétfős támadásnak van kitéve: délről és keletről. Ha Galac elesik, amitől alaposan tartani lehet, összeomlik az egész Szereth-vonal és az egész Duna az ellenség kezébe kerül. Ha az ellenség eléri a moldovai vasutvonal két találkozási pontját, lehetlenné teszi az orosz sereg ellentállását és akkor az oroszok magukkal fogják rántani a románokat is egészen a Pruthig.

A Matin írja:

Ha az oroszok gyorsan meg nem nyerik a csatát, akkor a német manőver Dél-orszország ellen fog irányulni és fenyegetni fogja az orosz hadsereg egész balszárnyát.

A Temps írja:

Focsani még mindig nincs kiürítve, de az ellenségnek Odobestibe történt bevonulása Focsani helyzetét veszedelmessé teszi.

Budapest, jan. 8. A Corriere della Serának jelentik Jassyból:

A parlament és a hivatalos sajtó még mindig győzelemről beszél. A Corriere nem osztja Romániának a győzelembe vetett hitét s kijelenti, hogy Moldova kapuja összeomlóban van és most már a Szereth-vonal is vesztett jelentőségéből. Az orosz-román hadsereg számított a védőművekben elhelyezett ütegekre, de hiába. A Bukovinától a tengerig operáló negyvenkét hadosztálytal szemben azonban az orosz-román hadsereg helyzetének javulása kizártnak látszik. Egész Dobrudzsa megszállása lehetővé teszi az ellenségnek, hogy még néhány hadosztályt vessen a Szereth alsó folyásához az áttörő manőver keresztülviteléhez. Braila elfoglalásával az ellenség könnyen végezheti szállításait a Dunán is.

Ma még lehetetlen megmondani, hogy meddig kell az oroszoknak és románoknak visszavonulniuk, mivel Moldova kapujának összeomlása után a Szereth-vonal nem képvisel stratégiai jelentőséget.

A Corriere della Sera párisi tudósítója is panaszkodik hogy Románia védőművei a mai kritikus pontokon észak felé irányulnak és az ellenséget ezen állásokból sohasem sikerül többé ellentámadással elűzni. **Focsani és Galac rövidesen Braila sorsára jut.** Bizonyos, hogy az oroszok a Szereth-vonalon a leghevesebb ellenállást fejtik ki, azonban ha az ellenség Dobrudzsában átkelne a Dunán, a román arcvonal helyzete nagyon sötét volna.

Az entente szalonikii bajai.

Budapest, jan. 8. Berlinből sürgönyzik: Perrot francia tábornok írja a Victoir-ban:

— Hallom, hogy a szalonikii hadsereg csak francia megerősítést fog kapni. Ha ez igaz, szomorú kilátást nyújt az ententének a jövőre. Az egész elmúlt évben egyetlen lépéssel sem mentünk előre. Perrot követeli, hogy igazságosan osszák szét az erőket a francia fronton. Mit ér nekünk, hogy Anglia és Oroszország folyton milliós tartalékokkal kérkednek, ha a győzelem napjáig Franciaországnak el kell véreznie.

A római konferencia.

Budapest, jan. 8. Genfből sürgönyzik:

Sarrail tábornok a szalonikii hadsereg főparancsnoka tegnap hosszasan tanácskozott Cadornával, az olasz generalisszimusszal. Sarrail jelentést tett Cadornának a macedóniai helyzetről.

Érdekes, hogy a Stampa feltűnően hangoztatja, hogy a szalonikii vállalkozást föl kell adni.

Briand miniszterelnök a nagykonferencia első ülésével meg volt elégedve s reménykedve nyilatkozott az entente offenzívájának közeljövőben való megkezdéséről.

A görögországi helyzet.

Budapest, jan. 8. Londonból sürgönyzik: A Daily Telegraph jelenti:

Görögország a blokádot még egy ideig elviselheti Konstantin király és tanácsadóinak meggyőződése szerint. Az entente azonban nem fogja tűrni az időnyerést. Osszeköttetése Görögországgal félig már megszakadt és a diplomáciai viszony formális megszakítását néhány napon belül várják.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, jan. 8. Bécsből sürgönyzik:

Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel ide érkezett.

A miniszterelnök a délelőtt folyamán tanácskozott Rosner Ervin báró király személye körüli miniszterrel s ma vagy holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál, hogy a folyó ügyekről referáljon a felségnek.

Tisza István gróf miniszterelnök tanácskozni fog Bécsben az osztrák és közös miniszterekkel és szerdán visszautazik Budapestre.

Az osztrák élelmezési miniszter Budapesten.

Budapest, jan. 8. Bécsből sürgönyzik:

Höfer Antal, az új osztrák élelmezési miniszter legközelebb Budapestre utazik, hogy bemutatkozó látogatásokat tegyen a magyar kormány tagjainál s egyben tanácskozni fog Kurthy Lajos báróval.

Rasputint nem ölték meg.

Budapest, jan. 8. Stockholm-ból sürgönyzik:

Mint ide Szentpétervárról jelentik, a Rasputin meggyilkolásáról szóló híresztelések közönséges hazugságok, Rasputin egy pillanatra sem hagyta el a császári kastélyt s már ezért is valószínűtlen megöletésének a híre.

Felhívás előfizetésre.

Az új esztendő beköszöntével a Délvidék legrégebbi magyar lapja: a

Torontál

negyvenhatodik évfolyamát kezdi meg.

Ez a közel félszázados múlt a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja, amellyel félszázadon át változatlan ragaszkodással támogatta lapunkat.

E hosszú idő alatt lapunk előfizetési ára a folyton emelkedő üzemi és anyagi kiadásokkal szemben is változatlan maradt.

Az utóbbi években az üzemi anyagok óriási mértékben való emelkedése arra kényszerít bennünket, hogy lapunk előfizetési árát mérsékelten feleljük.

Lapunk ezzel szemben, úgy mint azt a háboru során, annak minden nehézségei mellett is, gyors hírszolgálatunkkal bebizonyítottuk, eddigi hagyományaink keretében a jövőben még fokozottabb mértékben fog gyors, pontos és hű hírszolgálatot nyújtani a közönségnek.

Előfizetési díj:

Egész évre	32 kor.
Félévre	16 kor.
Negyedévre	8 kor.
Egy hónapra	2 kor. 70 fillér.

A „Torontál”
szerkesztősége és kiadóhivatala

Az új esztendő reménysei.

— jan. 8.

Gondoktól, terhektől, borzalmaktól megörnyedten indulunk el az új esztendőben.

Immár a negyedik esztendőbe léptünk a háboru zivatarai közepette, mégis sokkalta több megnyugvással tekinthetünk vissza a leltűnt súlyos évekre, mert reményteljesen tűnik fel előttünk a jövő. Mindinkább erőteljesen lép az előtérbe béke eszméje, amelyről szólva, mindinkább bizonyos, hogy éppen a gazdasági élet tényezői azok, amelyek a béke művének útját egyengetik. Például lehetetlen észre nem venni, hogy Wilson elnöknek annyira mély hatást tett jegyzékére nem csekély befolyással voltak azok a gazdasági viszonyok, amelyek nemcsak Amerika gazdasági életében, de az egész világgazdaságban a rendkívül hosszú háboru következtében beállottak. Kétségtelenné vált, hogy a háboru folyamán mind erősebben kifejlődött egyoldalú termelés és forgalom nem jelentheti az igazi haladást, sőt éppen a gazdasági és társadalmi élet szempontjából nagy veszedelmek magvát rejti magában. Ez a tény adja meg a béke alapját.

Elsősorban a mezőgazdasági termelés és vele kapcsolatban az élelmezés nehézségei azok, amelyek a háboru harmadik esztendejében már teljes erejükben érvényesültek. Míg az első két esztendőken még úgy szólt az angol deviza, hogy a központi hatalmakat körül kell zárni és ki kell éhezíteni, ma az elszigetelés és kiéheztetés csaknem világgazdasági probléma. Mit ér Anglia tengeri uralma és a rendelkezésére álló világtermelés, ha egyrészt ez a termelés is mind nagyobb akadályokkal kénytelen megküzdeni és ha másfelől a termelés a forgalom akadályai következtében a fogyasztást jól nem képes ellátni. A mezőgazdasági termelés és a forgalom terén beállott zavarok mind jobban jelentkeznek az élelmezési cikkek általános drágulásában, mindenütt, az egész világon is súlyos gazdasági és társadalmi problémáknak válnak forrásává. A központi hatalmak kiéheztetése ebben a világgazdasági átalakulásban másodrendű problémává súlyyodt, mert ez a probléma ma talán jelentősebb a semleges államokban, ahol nem kell kitartani azért, hogy az ellenség le ne igazhassa az országot. És éppen a mezőgazdasági termelés az, amely téren Magyarország

a háboru folyamán fölötté erősnek bizonyult, úgy hogy körülzárva ellenfeleitől nemcsak támogatni volt képes szövetségeseit, de lakosságának megfelelő élelmezéséről is gondoskodni tudott.

E mellett számításba veendő, hogy kedvező természettel a természet az ideai háborus esztendőben sem ajándékozott meg és hogy a mezőgazdasági termelést a háborus gazdasági viszonyok ellenére valamivel nagyobb erőfeszítéssel módunkban lett volna fokozni.

A mezőgazdasági termeléssel szemben az ipari termelés az ideai évben már teljesen a háboru befolyása alatt állott és ezzel befolyásolta a kereskedelmi forgalmat is, amely a behozatalnak mind nehezebbé válása következtében túlnyomóan a belföldi termelésre volt kénytelen támaszkodni. A háborus gazdasági fejlődés természetesen igen nagy nyereséghez juttatta a hadi iparágakat és azokat az iparokat, amelyek velük nagyobb vagy kisebb összeköttetésben állottak, úgy hogy egészben véve, az ipar helyzetét sem volt kedvezőtlennek mondható. A háboru következtében mindinkább szükségessé váló korlátozások azonban a lefolyt évben már erősen éreztették hatásukat az ipari termelésben, amelynek sokkalta erősebben kellett az egyoldalú gazdasági fejlődéshez alkalmazkodnia. Amellett tehát, hogy a hazai ipar túlnyomó részében igen kedvező eredménnyel zárhatta le a harmadik háborus gazdasági évet is, számolni kell azzal a hátránnyal, amely éppen az ipari termelésben az egyoldalú gazdasági fejlődés következtében beállott.

A harmadik háborus év gazdasági viszonyai azonban éppenséggel alkalmasak arra, hogy nagy bizalommal tölthessenek el a jövőre nézve. A valószínű politikai alakulásban mezőgazdaságunk jelentősége fokozódni fog és előnyös helyzetét valószínűleg a termelés jelentékeny növelésére igyekszik fordítani. Másfelől iparunknak jövője elé is nagy bizalommal tekinthetünk, mert a Balkán, amelyen eddig minden egyes piacért nagy küzdelmet kellett folytatnunk, a háboru eddigi eredményei alapján befolyásunk alá került, sőt a Balkánon olyan szövetségi viszonytal rendelkezünk, mely a háboru után a békés gazdasági fejlődést lesz hivatva előmozdítani. Legtermészetesebb kiveteli irányaink ennél fogva kedvezően lesznek fejleszthetők és minden törekvésünknek arra kell irányulnia, hogy a kedvező gazdasági fejlődésnek alapjait már a háboruból való kibontakozás alkalmával lerakhassuk.

A háboru az egész világgazdaságot új alapokra helyezte, megváltoztatta a termelési, forgalmi viszonyokat és a megváltozott gazdasági viszonyok minden valószínűség szerint átalakító hatással lesznek az emberi társadalom fejlődésére is. Minő lesz ez az új hatalmas fejlődés, amelyet ma még lenyűgözve tart a háborunak minden gazdasági életnyilvánulással szembehelyezkedő hatalma? A gazdasági viszonyok sok tekintetben egyöntetűen bontakoznak az összes országokban és valószínű, hogy az általános fejlődés a békében is bizonyos egyöntetűséget fog létrehozni. A gazdasági szabadság súlyos korlátozásokat volt kénytelen elszervezni a háboru következtében és nagyon tartunk tőle, hogy a háboru megszűnését követő időszak nem fogja meg magával hozni a szabad gazdasági érvényesülés feltételeit. De már maga az a körülmény, hogy a nagy világháboru minden eddigi háborunál erősebben leköszötte meg az emberiséget a békés gazdasági fejlődés egyedül igazi hasznáról és a kultúra és civilizáció előbbreviteléről, sokat jelent abban az irányban, hogy az emberiséget a háboru után a hosszú béke és a konszolidált politikai viszonyok áldásait, tehát az igazi gazdasági fejlődést eddig nem tapasztalt mértékben fogja élvezhetni.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. n. 2 óráig.

HIREK.

— Hivatalos jelentések január hó 7-ikéről. A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Hőfer jelentései:

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: Focsanitól délkeletre az oroszok tegnap 25 kilométernyi arcvonal szélességben nagyszabású tehermentesítő támadást kíséreltek meg. Csak egy ponton Obilestitől északra sikerült nekik tért nyerniök, azonban itt is csakhamar felfogtuk az ellenséges támadást. Az ellenség súlyos véres áldozatain felül több száz foglyot is veszített. Focsanitól északnyugatra müncheni gyalogtestőr ezred rohammal elfoglalta a Mgr Odobesci csucsát.

József főherceg vezérezredes hadserege arcvonala: A Gerok tábornok parancsnoksága alatt álló osztrák-magyar és német csoport déli szárnya Kolakun át a Putna és Kampurile felé a Szuszitánál harcok között tért nyert. Goldbach vezérőrnagy osztrák-magyar és német zászlóaljai az ojtói-ut mindkét oldalán az ellenség súlyos veszteségei mellett összesen 9 orosz támadást vertek vissza. Az Erdős-Kárpátokban hó és fagy korlátozza a harci tevékenységet.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadserege: Solotvinánál két orosz századnak biztosító csapataink ellen megkísérelt rajtaütést gyorsan elősiető tartalékjaink megghusították. A cs. és kir. haderőknél egyébként nem volt lényeges esemény.

Olasz és délkeleti harctér:

Változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Több órai tüzelőkészítés után angol zászlóaljok Arrastól délre támadtak. A támadás ágyú és géppuska tüzünkben súlyos veszteségek mellett összeomlott. A kedvezőtlen időjárás az összes hadseregeknél korlátozza a harci tevékenységet.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Az oroszok a mittau-szakaszban tegnap is erős támadást intéztek, amelyek nagy veszteségek mellett megghusultak. A foglyok száma 1300-ra emelkedett. Kiszelinél, Lucktól nyugatra egy német járőr meglepett egy orosz tábori őrsöt és azt foglyul ejtve magával hozta. Orosz századok megkísérelték, hogy Stanislautilól délnyugatra egyik őrsünket hatalmukba ejtsék, de megghusult.

József főherceg vezérezredes arcvonala: A behavazott Erdős-Kárpátokban kemény hidegben csak járőrtevékenységre és helyenkint feléledő tüzelésre került a sor. Az Ojtó- és Putna-völgy között az oroszokat és a románokat több támaszpont elfoglalása folytán a siker felé tovább szoritottuk vissza. Új erőket heves ellentámadásai nem tudták tőlünk az elfoglalt területet visszahódítani.

Mackensen vezértábornagy hadserege: A Mgr Odobesci-csucsát a müncheni gyalogtestőr ezred tegnap rohammal elfoglalta. Focsani és Fondeni között az oroszok 25 kilométernyi arcvonalon nagy tehermentesítő támadást intéztek, de csak Obilesti irányában nyertek kevés tért. Német csapatok szívós ellentállás erején másutt mindenütt súlyos veszteségek között megtört az oroszok rohama. Több száz fogoly maradt kezükön.

Macedon arcvonal:

Az angolok kísérlete, hogy a Doiran-tóttól északkeletre bolgár előrs állásokat elfoglaljanak, megghusult. — Ludendorff.

— A közigazgatási bizottság ülése. Torontálvármegye közigazgatási bizottsága dr. Dellimanic Lajos főispán elnöklésével ma délelőtt tartotta január havi rendes ülését. Az ülésen részt vettek: Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán, Tóth István min. tanácsos

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, 1917. évi január hó 9-én és szerdán jan. 10-én három előadás: délután 5, 7 és este 9 órakor, mindenkor rendes helyárakkal.

A HEGYEK URA.

RÜBEZAHN NÁSZ. — Filmköltemény 6 részben. Irta, rendezte és játssa PAUL WEGENER.

A koronázás I. és II. része pazarabbnál pazarabb felvételeit máttól kezdve minden előadásnál bemutadjuk néhány napig.

pénzügyigazgató, dr. Wattay Pelbart Dezső árvaszéki elnök, Vámos Ignác műszaki tanácsos, Grézlo János és Cserei Gyula kir. tanfelügyelők, dr. Czenger Nándor kir. ügyész, Axmann János kir. főállatorvos, dr. Annau Ernő, Hauser Károly báró, dr. Pollák Győző és Schulte Vilmos bizottsági tagok, Rigó István, Demkó István és Farkas Vince előadók, dr. Kamenszky Árpád jegyző. Az ülésen a szakelőadók betérjlesztették jelentéseiket, megválasztották a bizottság küldöttségeit és albizottságait s a folyó ügyek elintézésével a legközelebbi ülést február 12-ikére tűzték ki. A szakelőadók jelentéseit s az albizottságok választásának eredményét holnapi számunkban közöljük.

— **Adomány.** Kerpner Lajos a rendőrség útján 13 kor. 50 fillért adományozott a szegény gyermekek téli konyhája javára.

— **A szabad liceum előadása.** A kulturális egyesület szabad liceumában tegnap Szalay József református lelkész tartott előadást. Az előadó a békéről beszélt, a lelki békességről és megnyugvásról s azt fejtette, hogy a lelkek krisztusi erényeivel való eltöltésével jön el majd az igazi világéke. Szólt a mai háborúról is, amely ezeknek az erényeknek a hiánya folytán következett be s szembeállította egyben a mi igazságainkat ellenségeink bűnszándékával, amelyekből a mai világháború kisarjadt. Bizonyos azonban, hogy a mi igazságaink rövid idő múlva győzedelmeskedni fognak s akkor és pedig nemsokára, vége lesz a mai világpusztításnak. Végül három jeles költeményt adott elő Szalay lelkész, akinek előadását a jelen volt közönség tapsokkal honorálta.

— **Kitüntetés.** Basahidról írják lapunknak: Szávicz Sándor m. kir. honvédhadnagy, gépfegyverosztály parancsnokát a Signum laudis és a hadidiszitményes katonai érdemkereszt tulajdonosát, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és bátor magatartásáért Vilmos császár a német vaskeresztel tüntette ki. — Az alig 21 éves ifjú hős a megyei jegyzői kar egyik közbeesülésben álló, kiváló tagjának, Szávicz Szilárd basahidi községi jegyző és földbírtokos fia, ki immár a harmadik kitüntetés érdemelte ki magának, még pedig ezuttal dicső szövetségesünk elismerését. — Basahid község lakossága a község hős fiának újabb kitüntetését nagy örömmel fogadta s örömeinek a község lakossága a jegyzői hivatal előtt is kifejezést adott, lelkes óvációt rendezve a hős atyjának, ki meghatottan mondott az óvációját közönséget.

— **Fehér világ.** Vízkereszt ünnepével ugyalszik a tél is beköszöntött. Vízkereszt éjjelén megindult a hó s olyan erővel ostromolta az eddig sáros földet, hogy vasárnap reggelre több centiméter vastagságban borította be a fehér lepel a földet. Az igaz, hogy nem sok köszönet volt itt a városban ebben a hóban, mert nagyjából piszkos lé lett belőle s a lyukas cipőjű embereket kétségbe ejtette, a százkoronás hadicipők papírbőrét pedig széjjelmállatta a bokáig érő hávas pocsolya. Vasárnap éjjelre hidegebb lett az idő, újabb hó is esett s így ma igazi fehér világra ébredtünk. Soká ez sem fog tartani s a tél fehér poézisa megint csak eltűnik, de ha ehelyett beköszöntene a béke fehér világa, hát a tél fehér világát szívesen elengednők. Igaz, hogy a nyomorgó milliók így is elengednék, mert ma már ebben sincs egy csöppnyi poézis.

— **Katonai kitüntetés.** A király Dittlich Ödön 29. gy. ezredbeli főhadnagynak az ellenség szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a hadiékítményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Wégling Ferenc nyugalmazott megyei tisztviselőt, amennyiben neje szül. Korényi Ida életének 58-ik évében rövid szenvedés után szombaton meghalt. Az elhunyt temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Hat hónapi elzárás gabonaelrejtésért.** Még mindig gyakran előfordul, hogy egyes gabonatermelők és vámmalmok gabonakészleteiket nem jelentik be, illetőleg nem ajánlják föl átvételre a Haditerménynek. A visszaéléseket ezen a téren leginkább a vámmalmok

követik el. Az őrlés ezeknél a malmoknál ugyanis akként történik, hogy az őrlőt az őrlés munkájáért nem készpénzt ad, hanem az őrlött gabonamennyiség bizonyos hányadát vámgyanánt fizeti. A vámorlástól így megmaradt gabonamennyiséget a malmnak azután természetesen nem szabad saját céljaira felhasználni, hanem be kell jelentenie a Haditerménynek, amit ezek a vámmalmok csak akkor tesznek meg, ha muszáj. A Haditermény nagybecskereki kirendeltségének feljelentése folytán egy ilyen torontali vámmalmmal szemben példás ítéletet hozott a törökbecsei járás főszolgabírája. Losanity Uros melencei vámmalomtulajdonost az 1750. számú rendelet 13. §-ába ütköző 17495 métermázsá vámgabona jogtalan felhasználásáért hat hónapi elzárásra, 2000 korona pénzbüntetésre és a pénzbüntetés behajthatatlansága esetén további száz napi, saját költségén kitöltendő elzárásra ítélte. A súlyos elzáráson felül a vármegye alispánjának 37.196. számú rendelete alapján a főszolgabíró a malmot a háború tartamára bezárta.

— **Tisztítsuk a járdákat.** A téli havazás és fagy beálltával a rendőrség figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy járdákat tartsák tisztán és hintsék föl. Szól ez a figyelmeztetés azonban a városi közutakra és a középületekre vonatkozólag is, amelyek ma például lehetetlen állapotban voltak.

— **Nyilvános nyugtázás.** Egy magát a nyilvánosság előtt megnevezni nem akaró, nemes szívű emberbarát a törökbecsei szegénysorsu iparosok között leendő szétosztás végett 1000 (egyezer) koronát juttatott kezeimhez. Ebből az összegből az ajándékozó kifejezett kívánságához képest Konez Mihály 73 éves hentes mesternak 200 koronát juttattam kezéhez. A fennmaradt 800 koronát pedig legjobb tudomásom szerint a következőképpen osztottam szét. Jung István vasaló 20 K, Csorba József öntő 30, Pataki Mihály kőműves 10, Nagy István kőműves 40, Majoros Lajos órász 30, Neulitz Antal cipész 40, Csányi János gépező 50, Lakatos János cipész 20, Kuján István edényes 50, Reperger István ács 10, Pál Mátyás kőműves 20, Horváth Mihály papucsos 30, Latinovics István bogár 20, Fischer Robert kőműves 10, Bertok Miklós kőműves 20, Farkas Ádám kötélverő 30, Kovács Kálmán kovács 10, Katity Vidor szabó 30, Sztójsin Lázár szabó 30, Varbai István papucsos 30, Tapasztó Sándor kovács 20, Kovács István kovács 30, Úveges Ernő hentes 30, König Kálmán ács 40, Buszia János bogár 30, Gombos István kőműves 30, Nagy Nándor asztalos 20, Jacs Bertó cipész 30, Zaranics István bocskoros 40, Theodorovits Zsiva kovács 20 K. Fogadja a nemeslelkű adakozó a felsegített hálás köszönetét. Törökbecse, 1917. évi január 1-én. Báró dr. Csávossy Ignác, főszolgabíró.

— **Királyi üdvözlét a magyarságnak.** A felséges királyi pár tudvalevőleg sajátkezü üdvözlőirattal kedveskedik a magyarságnak a koronázás alkalmával. A honv. miniszterium Hadsegélyző Hivatala levelezőlapokon hozta forgalomba a királyi pár irásának facsimiléjét. E levelezőlapok a koronázás napjának dátumától bélyegeztetnek. Vidékre készségesen eljuttatja a hivatal a levelezőlapok egy-egy példányát mindenkinek, aki az elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára legalább egy koronát küld be a hivatal főpénztárának (képviselőház) az utalványszelvényen K. Ü. (királyi üdvözlét) jelzéssel és pontos címmel. Budapesten a hivatal városzerte árusítja a levelezőlapokat.

— **A hegyek ura.** A Városi Moziban holnap ismét egy világfilm „A hegyek ura” kerül színre a világhírű Wegenerrel a főszerepben. Ez a nagyszabású film, amely a mondavilág és a valódi élet érdekes és izgalmas kapcsolatát tünteti fel előttünk a gyönyörű fólvetellekkel, az egész világot nagy sikerrel járta be s bizonyos, hogy nálunk is a legteljesebb tesszettel fog találkozni.

— **Királyunk imája gyűrűk.** Az Országos Hadsegélyző Bizottság igen izléses gyűrűket hozott forgalomba felejthetetlen emlékü jó királyunk „A király imádkozik” című közismert képének dombornyomásával. A gyűrűk, amelyek ezüstből készülnek és 2 koronáért rendelkezhetők meg a fent nevezett bizottságnál (V. Képviselőház) már eddig is tetemes összeggel gyarapították hadban elesett derék katonáink özvegyeinek és árváinak segélyalapját. A bizottság bizton reméli, hogy most, amidőn nemes királyunk eltávozott az élők sorából nagyközönségünk még melegebben karolja fel e vál-

lalkozást, amivel nemcsak a nemes célnak áldoz, de szép emléket szerez meg magának a fenkölt király arcmásában is.

— **Tájékoztató a pamutárak felhasználására vonatkozó rendelethez.** A pamutárak felhasználása és forgalombahozatala tárgyában kiadott 3790/916. M. E. sz. rendelethez a Pamutközpont magyarázatot fűzött és azt nyomtatásban kiadta. A temesvári kereskedelmi- és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a tájékoztató egy-egy példányát a kamaránál irásbeli kérelemre is megszerezhetik.

— **Torontaliak veszteségajstroma.** A 473. számú hivatalos veszteségajstrom a következő torontaliakról ad hírt:

Hősi halált haltak: Maisztor István 29. gy. ezr. Csebze. — Roosz Péter 5. h. gy. e. Nagyszentmiklós. — Stolle János 7. h. gy. Csávós. — Hajas Pál 7. h. gy. e. Zsombolya. — Hajbél János 4. huszár e. Törökkanizsa. — Illán Simon 7. h. gy. ezred Gaad.

Hadifogságba estek: Bereng Márton 8. h. gy. e. Mollyfalva (Pietsanka, transzbajkai kerület, Oroszors.) — Dumitro Kuzmán Nikola 7. h. gy. e. Szentjános (Tyumen, tobolszki korm. Oroszors.) — Gergen József 8. h. gy. e. Garabos (Moszkva, Oroszors.) — Zsebelyán János 7. h. gy. e. Arkod (Firenze, Olaszország).

— **Kérelem a közönséghez.** A nagybecskereki vöröskereszt vasuti nyugvó állomásának vezetője kéri a közönséget, hogy a nagybecskereki vöröskereszt-egyet vasuti állomáson átvonuló beteg és sebesült katonák részére cigarettát adományozni sziveskedjenek. Az adományok Bakalovich Plátóhoz, a nyugvó állomás gondnokához (Megyeház) küldendők.

— **Eltűntek kutatása az ellenséges fogolytáborokban.** A „Katonai-Nyomozó Jegyzék”, mely a Magyar Vörös-Kereszt Egyesület budapesti Tudósító Irodája vezetőinek: Battányi Lajos gróf és Hadik-Barkóczy Endre gróf kiadásában jelenik meg, már eddigi kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katonai sorsára derített világosságot, akinek személyét illetőleg a hivatalos nyomozás holtpontra jutott. A szerkesztőségnek legújában sikerült biztosítania a wieni Gemeinsames Zentralnachweisebureau útján, hogy a Katonai-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges fogolytáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyitott arra, hogy kutatásai még több esetben és még eredményesebbek legyenek. A Katonai-Nyomozó Jegyzéket B. Virágh Géza szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Váci-u. 38., I. em., ahol a Katonai-Nyomozó Jegyzék közlési feltételei és minden egyéb felvilágosítás megtudható.

— **Hangszereket a katonáknak!** A Hadsegélyező Hivatal kéri az áldozatkész hazafias magyar társadalmat, hogy legyen segítségére a harctéri hősöknek gondülő hangszerekkel való ellátásában. A különböző frontok katonáinak egyre sürűbben megnyilatkozó szükséglete az, hogy a vészes harcok pihenőin a zene hullámaiban mintegy lelki fűrdőhöz jussanak, érzéseiket kifejezhessék és harci kedvüket fokozhassák. Szájharmonikák, húzos harmonikák, okarinák, hegedűk, réz- és fafuvolák, klarinétok, tárogatók, citerák, grammofonok kellenének minél nagyobb számban. Aki csak teheti, küldjön egyet-mást a Hadsegélyező Hivatal átvételi különtményének (IV. Váci-utca 38.), amely a hangszereket készséggel szállítja az összes frontokra.

— **Könyveket a harctérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harctérre.** A könyveket és folyóiratokat a Torontalmegyei Közművelődési Egyesület készséggel továbbítja.

— **Mindent a hadseregnek!** A m. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapju és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különtményéhez (IV. Váci-utca 38. sz.) a harctéren való felhasználás végett. A „Szeretettadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíthatnak.

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!** Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

A nagyszentmiklósi fősztolgabirótól.
11460—1916. kig. szám.

Pályázati hirdetmény

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó **Keglevichházi körjegyzői állásra** pályázatot hirdetnek.

Ezen állás javadalmazása a következő:

A körhöz tartozó Keglevichháza, Bolgártelep és Pusztakeresztur községektől:

Kézpénzfizetés 2320 K.

Napidíj átalány 64 K.

Uti átalány 96 K.

Világítási átalány 20 K.

Ujoneozási átalány 70 K.

Iroda átalány 74 K.

Allami fiz. kiegészítés 166 K.

Összesen 2810 K.

Mint természetbeni járandóság: szabad lakás házikóval, Keglevichháza községtől fűtőanyag, ezenkívül 4 öl keménytűzifa, vagy annak 80 kor. ellenértéke.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hivatalomnál **1917. évi január hó 31-ig** adják be.

Nagyszentmiklós, 1916. dec. 27.

Hadfy fősztolgabiró.

A perjámosi fősztolgabirótól.
5144—1916. szám.

Pályázati hirdetmény.

Egres községben üresedésben levő **jegyzői állásra** pályázatot hirdetnek és felhívom pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényeiket **1917. évi február 15-ig** hivatalomhoz címezve annyival inkább nyújtsák be, mert az elkésztett érkezett vagy kellően fel nem szerelt pályázati kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

A községi pénztárból 1154 kor. 37 fl.

Allami fizetés-kiegészítés 560 kor.

Természetbeni lakás udvarral és házikóval, 22 hold, 771 □-öl szántó, 490 □-öl pótkert, 378 □-öl rétföld haszonélvezete, melyek után az adót a község fizeti.

Perjámos, 1916. évi december hó 28.

Dr. Sal fősztolgabiró.

Szakképzett

kőművesek és ácsok

valamint

egy építésvezető

azonnal alkalmazást nyernek.

Jelentkezni lehet

a **Nagybecskereki Olajgyár**
Építésvezetőségénél.

Eladó

egy nagy, Singer-féle

varrógép és gramophon

Melencai-utca 49. sz. a.

Alibunári fősztolgabirótól.

6155—1916. szám.

Pályázati hirdetmény.

Járásom területén megüresedett **Iloncz községi szülészónői állásra** pályázatot hirdetnek.

Javadalmazás 300 korona évi fizetés s a szülésnél közreműködésért a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak. Községileg igazolt szegényeknél díjtalan a közreműködése.

A kellőleg felszerelt kérvények **f. évi január hó 30. napjáig** hivatalomhoz beküldendők.

Alibunár, 1917. évi január hó 2.

Radonics fősztolgabiró.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy **Csőka** község mint erkölcsi testület tulajdonát képező **vadászati jogot** 1917. évi augusztus hó 1-től számítva 6 egymást követő évre **1917. évi február hó 1-én d. e. 9 órakor** megtarandó nyilvános árverésen bérebe adjuk.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Csőkán, 1917. évi január hó 3-án.

Az előjáróság.

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, Őszobás orlikással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány műtárgy, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::
— Közlelőbb a kiadóhivatalban. —

1267—x 15

Diósadi Bodó János honvédszázados aktuális háborús művei:

A nemzetközi jogok a háboruban.

I. Szárazföldi háboru.

II. Tengeri háboru 2.— K.

A kémkedés békében és háboruban 1.— K.

A franktirör harc 1.— K.

Montenegróiak a balkáni háboruban 1.80 K

A világháboru és a hadijeg 3.— K.

Megrendelhetők:

Minden nagyobb hazai könyvkereskedésben.

Főbizományos: **Toldi Lajos** könyvkereskedő, Budapest, II., Fő-utca 2. szám.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnali felvételik

lapunk nyomdájában.

Kereskedelmi utazók mintaböröndjeinek podgyászviteldij kedvezménye megszűnik.

A m. kir. Államvasutak Igazgatóságától vett értesítés szerint a m. kir. Államvasutak vonalain a korábbi hirdetés szerint az 1917. évi február hó 1-ével felemelt díjakkal érvényben levő **uj személy- és podgyászdijszabással** a mintaböröndökre engedélyezett kedvezményes díjak hatályaon kívül helyeztetnek s az említett naptól fogva a **mintaböröndök csakis a rendes podgyász szállítási díjak fizetése mellett lesznek szállíthatók.**

Budapest, 1916. december hó 9-én.

A kereskedelmi főosztály:

Darvay udvari tanácsos, igazgató.

Ujság- és nyomtatvány-makulatura nagyobb mennyiségben kapható.

Cím a kiadóhivatalban.

Tanulólanynok

heti-fizetéssel felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„**Torontál**”

pol. napilap kiadóhivatala.

Gőzekével
TAVASZI SZÁNTÁST
elvállalunk

Torontáli Agrárbank Részvénytársaság.